

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นปัจจัย
ที่สำคัญ ที่ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอกไม้
ประดับมีความเข้มแข็ง มีความยั่งยืน
ในสภาวะปัจจุบันที่ตลาดมีการแข่งขันสูง
โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ

- 3 ประการ คือ 1. การลดต้นทุนการผลิต เช่น
วัสดุทางการเกษตร แรงงาน ที่ดิน ฯลฯ
2. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ รวมทั้ง
ลดการสูญเสียผลผลิตตลอดกระบวนการผลิต
จนถึงปลายทาง และ
3. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

Download แผ่นพับ และ
E-Book
ด้านการเกษตรและสหกรณ์

การเพิ่มประสิทธิภาพ การปลูกไม้ดอกไม้ ประดับ

จัดทำ

กลุ่มสารสนเทศ
การเกษตร

สำนักงานเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัด
กำแพงเพชร

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ไม้ดอกไม้ประดับ หมายถึง พรรณไม้ที่มีความงามจากดอก ใบ ต้น หรือ ทรงพุ่ม นิยมปลูกเพื่อตกแต่งบ้านเรือน และใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา จำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์ แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ตัดดอก ไม้ดอกกระถาง ไม้ตัดใบ ไม้ใบกระถาง ไม้เด็ดดอก ไม้จัดสวน

แนวทางและวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ไม้ดอกไม้ประดับ

1. การคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม ปัจจัยที่ควรพิจารณา ได้แก่

1.1 แสงสว่าง ได้แก่ ความเข้มของแสงและช่วงแสงหรือระยะเวลาของแสงในแต่ละวัน ซึ่งจะแตกต่างกันตามชนิดพืช

1.2 อุณหภูมิ ไม้ดอกไม้ประดับที่เจริญเติบโตได้ดีในสภาพที่มีอากาศร้อน ได้แก่ กล้วยไม้ ดาวเรือง มะลิ เป็นต้น ไม้ดอกไม้ประดับที่เจริญเติบโตได้ดีในสภาพที่มีอากาศเย็น ได้แก่ กุหลาบ เบญจมาศ คาร์เนชั่น ลิลลี่ เยอบีร่า กล้วยไม้ (ซิมปีเดียม ฟาแลนอปซิส)

1.3 ดิน ไม้ดอกไม้ประดับที่ปลูกลงดิน ควรเป็นดินที่มีความลึกพอประมาณ ลักษณะร่วนซุย ถ่ายเทอากาศได้ดีระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์สูง และมีค่าความเป็นกรดเล็กน้อย – เป็นกลาง ไม่เป็นพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง

1.4 น้ำ มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิตไม้ดอกไม้ประดับตลอดปี

2. การใช้พันธุ์ดี คือ พันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง คุณภาพผลผลิต เป็นที่ต้องการของตลาด ทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม และโรคแมลงศัตรูพืช

3. โรงเรือน ไม้ดอกไม้ประดับหลายชนิดต้องปลูกและดูแลรักษาในโรงเรือน ซึ่งต้องสร้างโรงเรือนให้แข็งแรง มีการพรางแสงด้วยตาข่ายพรางแสงที่เหมาะสมกับความต้องการแสงของพืช มีความสูงที่เหมาะสมเพื่อให้โปร่งและมีการระบายอากาศที่ดี

4. วัสดุปลูก กรณีไม่กระถางต้องใช้วัสดุปลูกคือดินผสมกับวัสดุอื่น ซึ่งเมื่อผสมแล้วต้องได้วัสดุปลูกที่มีปริมาณธาตุอาหารเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช มีความโปร่ง ร่วนซุย ระบายน้ำและอากาศได้ดีมีค่าความเป็นกรด-ด่าง ที่เหมาะสม

5. การปฏิบัติดูแลรักษา

5.1 การปรับสภาพดิน ได้แก่ สภาพทางกายภาพ ความเป็นกรด เป็นด่างและความอุดมสมบูรณ์ของธาตุอาหารในดิน ควรใช้สูตรและปริมาณที่เหมาะสม กับการเจริญเติบโตตามคำแนะนำ หรือตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนที่ไม่จำเป็น

5.2 การจัดการน้ำ ควรให้น้ำสม่ำเสมอตามความเหมาะสม ปริมาณขึ้นกับสภาพความชื้นในอากาศและความชื้นในดินหรือในวัสดุปลูก หากดินหรือวัสดุปลูกยังมีความชื้นเพียงพอ ก็ไม่จำเป็นต้องให้น้ำ เพราะหากดินชื้นแฉะหรือวัสดุปลูกอุ้มน้ำมากเกินไป จะทำให้เกิดโรคจากเชื้อราได้ง่าย

5.3 การจัดการศัตรูพืช ปัจจุบันแนะนำให้ใช้การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสานหลายวิธีร่วมกัน

5.4 การตัดแต่งกิ่ง เพื่อให้มีทรงพุ่มที่สวยงาม ให้กิ่งที่สมบูรณ์เพิ่มปริมาณและคุณภาพของดอก ดูแลรักษาได้ง่าย

5.5 การเด็ดยอด ไม้ดอกไม้ประดับบางชนิดต้องมีการเด็ดยอดเพื่อเพิ่มคุณภาพของดอก ทำให้ขนาดดอกใหญ่ ก้านดอกยาว แข็งแรง ดอกดก ขนาดดอกเท่ากัน และบานพร้อมกัน

ประเทศไทยเป็นผู้นำในการผลิตและการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกเมืองร้อนของโลกมาเป็นเวลานานอย่างต่อเนื่องซึ่งการผลิตกล้วยไม้คุณภาพดีต้องมีสภาพดอก ต้น ใบ และรากสมบูรณ์ ปราศจากรอยตำหนิหรือการทำลายจากโรคและศัตรูพืช

6. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว

6.1 การเก็บเกี่ยว ต้องเก็บเกี่ยวตามเวลาที่ให้ผลผลิตสูงสุด และหรือคุณภาพดีที่สุด หรือเก็บเกี่ยวก่อนเกิดความเสียหาย ใช้วิธีการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม อุปกรณ์ช่วยในการเก็บเกี่ยว เช่น มีด กรรไกร ต้องมีความคม และสะอาด ในไม้ดอกไม้ประดับชนิดที่มีราคาสูงและมีโอกาสแพร่กระจายของโรคในช่วงการเก็บเกี่ยวได้ง่าย ต้องจุ่มมีดในน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบ่อยๆ

6.2 การปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวไม้ตัดดอกแล้ว ให้นำมาไว้ในที่ร่ม ตัดก้านดอกในแนวเฉียงแล้ว แช่น้ำสะอาดทันทีเพื่อให้ดูดน้ำได้มาก ส่วนไม้เด็ดดอก ถ้าต้องการยืดอายุการเก็บรักษา เก็บแล้วต้องแช่ในน้ำเย็น และใส่ถุงพลาสติกแช่ในน้ำแข็งคัดคุณภาพผลผลิตโดยแยกดอกที่ไม่สมบูรณ์ออกและคัดแยกตามเกรดที่กำหนด ลดความชื้นเพื่อป้องกันความเสียหายในขณะรอจำหน่าย

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

